

Fiak nevelése – Ron McKenzie

Education of boys by Ron McKenzie

A mai középiskolák „oktató gyárak”. A termékvonal irányítás és a szakosodás alapelveit alkalmazzák, amik a fiatal szakmunkások képzésében olyan sikeresek voltak az autó - és számítógép gyártásban. Sok tanulót gyűjtenek össze egy helyre, hogy gazdaságos legyen a képzés. A fiatal tanulókat betáplálják a gyár egyik végén és következetesen végigviszik őket egy folyamaton, míg végül kijönnek a másik végén, mint "jól-képzett felnőttek".

A hatékonyság a rendelkezésre álló tanároktól és a szakoktatóktól függ. Egyik tanár azt tudja, hogyan kell beszűkíteni egy hengerfejet és a másik és egy megint másik be tudja szerelni az ajtót, de egyetlen tanár sem képes az egész folyamatot elvégezni, amit megkövetelnek egy tanuló kiképzésekor.

A tizenéves fiúk óriási energiákkal rendelkeznek, amit könnyű mozgósítani. Nem vagyok meggyőződve róla, hogy miért kell a tanulók ezreit egy helyre összegyűjteni. Ez valójában a baj keresése, és ennek ellenére mégis ez történik az „oktató gyárak”-ban.

A tizenéves fiúkat könnyű befolyásolni, ezért fontos lenne, hogy jó befolyásolásban legyen részük. Sajnálatos módon az „oktató gyárakban” az egyedüli felnőtt befolyás a tanároké, de az ő számbeli arányuk 30:1-hez. A legtöbb tanár jó ember, de gyakran nem olyan jó példaképek, amit a fiúk működő mintaként elfogadnának. A befolyásolás legnagyobb része az „oktató gyárban” az ott lévő többi fiú által valósul meg és ez gyakran rossz befolyásolást jelent. A fiúknak szükségük van arra, hogy olyan felnőttekkel együtt legyenek, akik pozitív hatással lehetnek rájuk

Az „oktató gyárak” a hagyományos klasszikus képzést alkalmazzák, ami magában foglalja az irodalmat, a matematikát és a történelmet. A legtöbb tizenéves fiú ezeket unalmasnak és lényegtelennek tartja és rossz dolgokban versenyezve szórakoztatják egymást.

Mivel az „oktató gyárakban” teljes időben tanulnak, ezért a legtöbb fiúnak nincs saját jövedelme. A legtöbb dologra, amire szükségük van azt a családjá és az állam kell, hogy biztosítsa számukra. Ha rész-idős foglalkoztatásban dolgoznának, akkor képesek lennének megkeresni legalább a saját ellátásukhoz szükséges jövedelmet, mivel még nem kell másokról gondoskodniuk. Az „oktató gyárak” arra nevelik a fiúkat, hogy önzők, munkakerülők és könnyelműek legyenek. Tele vannak szexualitással, ugyanakkor túlságosan éretlenek még gyerekekért felelősséget vállalni.

Az információ kora

Az információ korában az „oktató gyár” sok felesleges tudást közvetít. Az információ és az ismeret óriási tömege ma rendelkezésre áll mindenki számára bárhol is van.

Nincs már szükségünk sok ismerettel rendelkező tanárookra, hogy elmondják nekünk, mit kell tudnunk. Ma arra van szükségünk, hogy valaki megtanítsen bennünket rá, hogy hol keressük a szükséges ismereteket és különbséget tudjunk tenni a jó és a megbízhatatlan információk között. Az „oktató gyárak” *gyártósorai* nem igazán jól csinálják ezt, mert arra van tervezve, hogy „egy méret mindenki számára megfelelő legyen”, ezzel szemben az információ korában, személyre szabott és lényegre törő képzésre lenne szükség.

Hagyományos társadalmak

Hagyományos társadalmakban a fiak munkába álltak, amint a felnőttek erejével rendelkeztek. Húsz és harminc éves koruk között már elvárták tőlük, hogy kezdjenek el a jövedelmükkel hozzájárulni a család bevételehez. Ez több szempontból hasznos volt:

1. Ha nem dolgoztak keményen, azt az egész családjuk bevétele megsínylette, ezért már fiatal korban kialakult a munkához való jó hozzáállás.
2. A fiatal emberek rendszerint más felnőtt emberek mellett dolgoztak, akik nagy befolyással voltak az életükre.
3. Megtanultak együtt dolgozni csapatban, hogy egy nehéz feladatot elvégezzenek. Rájöttek, hogy jó, ha engedelmeskednek a kellő bölcsességgel és szakképzettséggel rendelkező férfiaknak.
4. A képzésük rész-idős volt, gyakran inas-képzés formájában, ami a munkájukhoz kapcsolódott, ezért az nem volt unalmas.
5. A kemény fizikai munka felemésztette az óriási energiájukat. A munka befejeztével rendszerint fáradtak voltak ahhoz, hogy állandóan rendetlenkedjenek.
6. Egy fiatalembernek rendszerint olyan alantas munkát kellett végeznie, amit senki sem szeretett. Gyorsan elvégezte, ha nem akart állandóan alantas munkával foglalkozni. Valami szakképzettséget kellett megszereznie, ha hasznosabbá akarta tenni magát a közössége számára. A képzés (tanulás) volt a kulcs a lélekölő munkából való kimeneküléshez, pedig akkor még nem volt olyan sok rabszolgamunka, mint ma.

Húszéves korára egy fiatalembernek ki kellett alakítania egy munkához való jó hozzáállást, megszerezni valami jó képzettséget és megtanulni, hogy felelősséget hordozzon magáért és másokért. Rendelkezhetett valamennyi vezetői képességgel és felhalmozhatott valamennyi megtakarítást egy otthon vagy vállalkozás számára.

Egy jobb minta

Egy olyan képzésre lenne szükségünk, ami egyesíti az információs kor erejét a hagyományos társadalom fiatalok foglalkoztatásának hatékonyságával.

Valami ilyesmit tudok elképzelni:

1. A fiúkat el kellene küldeni dolgozni, amikor elérik a tizennégy éves kort.
2. A munka egy erős fizikai tényező lenne, ami hasznosítaná a fiatalok energiáját. Sok kemény munkát a mai társadalomban az idősebb képzetlen emberek végzik el. Ezt a munkát fiatal embereknek kellene elvégezniük.
3. Amikor elkezdenek dolgozni, attól kezdve el kellene várni a fiúktól, hogy a saját életük összes költségét fedezzék. Még hozzá kellene járulniuk a családi költségvetéshez is a fiatalabb gyerek vagy az öregedő nagyszülők támogatását segítve.
4. Minden fiúnak egy érett felnőttöz hasonlóan a munkához való jó hozzáállással és kommunikációs készséggel kellene dolgoznia. Meg kellene tanulniuk az élet dolgaiban az idősebb emberekre hallgatni és rájuk figyelni.
5. Minden egyes fiúnak kellene, hogy legyen a közösségében egy instruktora, aki megtanítja őt arra, hogyan tanuljon. Az instruktornak kellene felfedezni, hogy mi az, ami után a fiú érdeklődik és segíteni őt a tanulásban, hogy megtalálja a munkájához és az életéhez kapcsolódó információt. Amikor szükséges az instruktor összehozná őt más, több ismerettel rendelkező személlyel a képzésének valamely speciális területén.
6. A fiatal fiúkat arra kellene bátorítani, hogy takarítsák meg a bevételük jelentős részét. Így húsz éves koruk táján kellő megtakarítással rendelkezhetnének ahhoz, ami egy otthonhoz vagy vállalkozáshoz egy induló tőkéjük (előleg, saját rész) legyen. Ezen keresztül felkészítenék őket arra, hogy eltartsanak egy feleséget és egy családot.
7. Amikor elérik a tizenhét évet, néhány fiatalembernek szükséges lehet, hogy részt vegyen több állami szervezett képzésben, úgymint egyetem vagy technikum. Ezt nem a családból való kimenekülésnek kellene tekinteni, ez csak akkor lenne megengedve nekik, hogy ilyen irányba menjenek tovább, ha elegendő megtakarítással rendelkeznek ahhoz, hogy munkából fizessék a saját képzésük költségeit.

Saját tapasztalatom

Középiskolás koromban elkövettem egy butaságot. Farmer akartam lenni és az angol, a francia és a történelem nem látszott nagyon fontosnak számomra. Az egyetlen dolog, amit hasznosnak tartottam az olvasás szeretete. A sporthoz nem volt tehetségem, ezért minden szabad időmet az iskolai könyvtárban töltöttem, hogy kikerüljem a sport tevékenységet. Sok életrajzot olvastam el és ezek arra ösztönöztek, hogy bármi lehetek, a döntésemen múlik. Tizenöt éves koromban abbahagytam az iskolát, mert unalmasnak tartottam.

Az apámmal dolgoztam, aki keményen dolgozott és egy nagyon jó farmer volt. Megtanultam tőle a munkához való jó hozzáállást.

1. Hamarosan felfedeztem, hogy ha egy munkát el kellett végeznem, a legokosabb, ha azt elvégzem. Senki sem végzi el azt helyettem, ezért ha félretettem, az még másnap is rám várt.

2. Néhány munka fizikailag megterhelő volt. Nem kellett sok idő, hogy rájöjjek, nem fizikai munkára születtem és ezért elkezdtem azon gondolkozni, hogyan tudnám hasznosítani a megszerzett ismereteimet egy olyan típusú munkához, ami számomra megfelelőbb lenne.
3. Az apám mindig kereste a jobb munkamódszereket a feladatok elvégzéséhez. Például, amikor betereelte a bárányokat a dokkba, kialakított arra egy módszert, hogy minden egyes műveletet felgyorsítson. Ezt a gondolkozásmódot alkalmaztuk minden feladatnál és még ma is azon kapom rajta magam, hogy így cselekszem.
4. Rájöttem, hogy sok mindent nem tudtam a farmer munkáról. Elkezdtem mindenfélét összeolvasni, hogy rájöjjek, mit kellene tudnom. Felfedeztem, hogy a képzés akkor érdekes, ha az kapcsolódik ahhoz, amit csinálok.
5. Az Új-Zélandon való gazdálkodás nagyon ki volt szolgáltatva a nemzetközi gazdasági és politikai eseményeknek. Ahhoz, hogy megértsek valamit a gazdálkodás termelési költségingadozásaiból, rájöttem, hogy szükséges lenne többet tudnom a gazdaságról és a politikáról, ezért eldöntöttem, hogy elmegyek az egyetemre és tanulmányozom ezeket a tárgyakat.
6. Az esti órákat tanulással töltve felkészültem a felvételire és befejeztem az egyetemet.
7. Az egyetemi tanulmányaim sokkal hatékonyabbak voltak, mint ahogyan azt a korábbi képzéseim során megtapasztaltam. Sokkal jobb eredményt értem el a tanulmányaiban, mint korábban bármikor. Számos oka volt ennek. Olyan tárgyakat tanultam, amik fontosak voltak számomra. Megtanultam a munkához való jó hozzáállást és természetes módon alkalmaztam ezeket a tanulmányaim során. Nem azért tanultam, hogy kimeneküljek feladatokból. Egy jobb megértéssel rendelkező felnőtt lettem, aki tudja, hogyan működik a világ.

Fordította: Abonyi Sándor